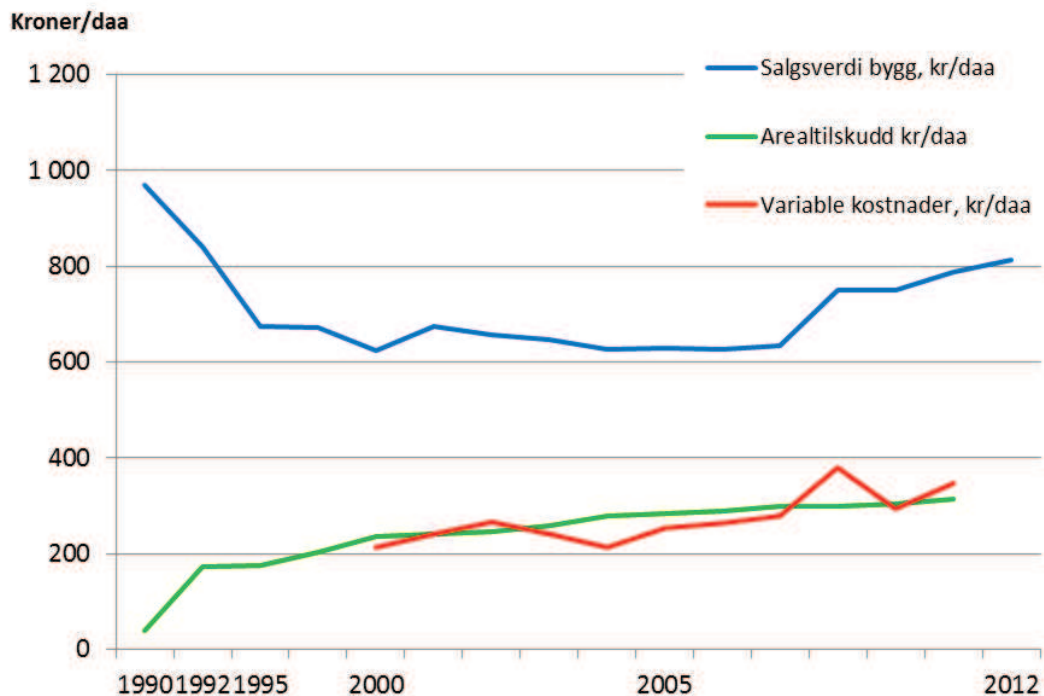




Figur 3.5.1.2 Salgsverdi bygg i kroner pr. dekar er basert på årlig målpris på bygg (kr/kg) og en avling på 350 kg/daa. De variable kostnadene er hentet fra Driftsgranskingene for bruk under 400 daa, arealtilskudd for sone 1.

Figur 3.5.1.2 viser at de variable kostnadene i kornproduksjon over tid har ligget under eller på nivå med arealtilskuddet, tilsvarende om lag halvparten av avlingsverdien. Fra 2008 har verdien av kornavlingen økt mer enn økningen av arealtilskuddet.

Generelt er det slik at jo større andel av inntekten som knyttes opp i mot produsert volum jo mer øker lønnsomheten ved å sette inn avlingsfremmende tiltak. Med dagens relasjon mellom pris og arealtilskudd mener ekspertgruppen at det normalt vil være lønnsomt for kornprodusenten å sette inn tiltak for å ta ut størst mulig kornavling. Unntatt fra denne konklusjonen er investering i grøfting, SE 3.1.6. Leiejordsituasjonen er en kompliserende faktor i dette bildet, som kan legge sterke føringer i forhold til investeringer og drift på et stadig økende areal.

Ekspertgruppens anbefaling:

- Lønnsomheten i kornproduksjonen er avgjørende for å nå målet om økt produksjon, og må derfor styrkes vesentlig
- Bedring av lønnsomheten i kornproduksjon bør i hovedsak gjennomføres gjennom pris eller andre produktivitetsfremmende insentiver

3.5.2. Tilpasninger i areal og kulturlandskapstillegget

Det er totaløkonomien i de enkelte produksjoner som først og fremst avgjør hvordan jordbruksarealene nyttes. Størrelse og innretning av areal og kulturlandskapstilskuddene vil kunne ha direkte konsekvenser for produksjonsmåter og omfang.

3.5.2.1 Areal og kulturlandskapstillegg påvirker kornarealet

I Trøndelag (Sone 4) øker kornarealet, mens grasarealet synker. På Østlandet (Sone 1 og 3) skjer det motsatte (figur 3.1.4.). Ekspertgruppen ser at innretningen på areal- og kulturlandskapstilskuddet er en viktig faktor for å forklare den forskjellige utviklingen mellom Østlandet og Trøndelag, se 3.1.4.